

Kliešťová encefalitída

Kliešťová encefalitída je závažné vírusové ochorenie, ktoré postihuje centrálny nervový systém a je sprevádzané zápalom mozgu, miechy a mozgových obalov. Je to ochorenie s prírodnými ohniskami a má sezónny charakter.

Prvá fáza ochorenia:

- obvykle trvá 3 až 5 dní,
- objavujú sa príznaky podobné chrípke (bolesť kĺbov a svalov, zvýšená teplota, bolesti hlavy, celková únava, nechutenstvo, prípadne črevné problémy...),

Po prvej fáze môže ochorenie u niektorých pacientov skončiť a neprejde do druhej fázy. U mnohých však prichádza len k obdobiu upokojenia príznakov, ktoré môže trvať 1 až 20 dní. Po tejto „prestávke“ nastupuje akútna druhá fáza.

Druhá fáza ochorenia:

- trvá 2 až 3 týždne,
- príznaky postihnutia centrálného nervového systému, zápalu mozgu a mozgových blán (vysoká horúčka, svetloplachosť, vracanie, závraty, veľké bolesti hlavy, nervová obrna, dezorientácia, obrny svalov, poruchy spánku, stuhnutosť šije...),
- v závažných prípadoch dochádza k vážnym poruchám vedomia alebo kóme,
- druhá fáza môže mať trvalé následky (patria sem poruchy sústredenosti, tras, poruchy rovnováhy, obrny končatín a svalov tváre, chronické bolesti hlavy a pod.),
- ochorenie môže viesť až k trvalej invalidite, 1 až 2 % prípadov končia úmrtím pacienta.

Prenos ochorenia

Vírus encefalitídy sa nachádza v slinách kliešťa a k prenosu nákazy môže dôjsť už po dvoch hodinách od prisatia.

Kliešte môžu preniesť encefalitídu aj na domáce zvieratá (kozy, ovce, kravy...), aj na domácich miláčikov (mačky a psy).

V endemických oblastiach je preto možná aj nákaza z nepasterizovaných potravinových výrobkov z kozieho, ovčieho, ale aj kravského mlieka. Dôležitá je aj ochrana psov a mačiek špeciálnymi prípravkami proti klieštom.

Očkovanie

Dôležitým bodom v boji proti kliešťovej encefalitíde je prevencia v podobe vakcinácie. Zaočkovať sa možno dať počas celého roka, k dispozícii je očkovač látka pre deti i dospelých. Využite príspevok zdravotných poisťovní na nepovinné očkovanie vo výške 50 % ceny každej vakcíny po absolvovaní každej dávky na lekárske predpis a aplikovanej zmluvným lekárom. Nemusíte čakať na absolvovanie všetkých dávok očkovačnej schémy.

Kliešte začínajú svoju aktivitu už pri teplote 5 °C a vplyvom globálneho otepľovania sú často aktívne i počas zimných mesiacov, ak teplota neklesne pod túto hranicu. Prípady kliešťovej encefalitídy sú evidované počas celého roka. Očkovanie sa preto realizuje po celý rok, rozdiel je len v očkovačnej schéme.

Najlepšou prevenciou KE je očkovanie. Očkovať sa môžu deti už od jedného roku veku. Základné očkovanie pozostáva z podania troch očkovač látok, prvú dávku je najvhodnejšie aplikovať v zimných mesiacoch - v januári alebo vo februári. Druhá dávka sa podáva jeden až tri mesiace po prvej, tretia deväť až dvanásť mesiacov po druhej. Existuje aj skrátená schéma, keď sa druhá dávka podáva už dva týždne po prvej.

3 roky

Kompletné očkovanie ochráni minimálne tri roky, po troch rokoch sa odporúča preočkovanie jednou dávkou očkovačnej látky.

